

**การวิเคราะห์ปัญหาและการประเมินคุณภาพการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน
ด้วยเครื่องมือแปลภาษา Baidu Translate และ Google Translate¹**
**Problem Analysis and Quality Assessment of Translation
from Thai to Chinese with Baidu Translate and Google Translate
Translation Tools**

กัลยา ขาวบ้านแพ้ว²
Kanlaya Khaowbanpaew

Received: May 7, 2021
Revised: March 17, 2022
Accepted: April 18, 2022

=====

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.วิเคราะห์ปัญหาการแปลไทย-จีนด้วยเครื่องมือแปลภาษา Baidu Translate และ Google Translate 2.ประเมินคุณภาพการแปลไทย-จีนของเครื่องมือทั้ง 2 ชนิด โดยประโยคตัวอย่างนำมาจากนิตยสารไทยแอร์เอเชีย ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาการแปล คำ³ วลี และประโยค ส่วนการประเมินคุณภาพการแปลใช้หลักการแปลของเหยียนฟู (严复) ในด้านสำนวนการแปลอ่านคล่อง เข้าใจง่าย กับเกณฑ์การประเมินบทแปลของ Institute of Linguist's (IOL) Diploma in Translation ในด้านการใช้คำศัพท์ สำนวนอย่างเหมาะสม บทแปลเชื่อมโยงและจัดระบบอย่างดี และความแม่นยำในการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบประเมินคุณภาพการแปล โดยมีอาจารย์ชาวจีน 20 คนเป็นผู้ประเมิน ผลวิจัยสรุปได้ว่า ปัญหาการแปลคำส่วนใหญ่เกิดจากการไม่สามารถเลือกใช้คำที่มีหลายความหมายมาแปลให้ตรงบริบทได้ ในการแปลวลีมีปัญหาการเรียงลำดับคำ การแปลประโยคความรวมมีปัญหาการใช้คำเชื่อม และเครื่องหมายวรรคตอน การเรียงลำดับ เป็นต้น ส่วนประโยคความซ้อนมักมีปัญหาการเรียงลำดับส่วนขยาย และการเลือกใช้คำกริยา ในด้านคุณภาพการแปล Baidu Translate มีคุณภาพระดับควรปรับปรุง Google Translate มีคุณภาพระดับดี ข้อเสนอแนะกรณีที่ต้องการ

¹ บทความวิจัยนี้คัดย่อมาจากงานวิจัยหัวข้อ “การวิเคราะห์ปัญหาและประเมินคุณภาพการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์ Google Translate และ Baidu Translate” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

² อาจารย์ประจำสำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (Lecturer, School of Sinology, Mae Fah Luang University) E-mail: Kanlaya.kha@mfu.ac.th

³ เนื้อหาส่วนนี้ได้เผยแพร่ในรายงานการประชุมเชิงวิชาการระดับชาติ จินตศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครั้งที่ 5 ในชื่อบทความเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบรูปแบบวิธีการแปล คุณภาพการแปล ข้อจำกัดและปัญหาการแปลคำวิสามานยนาม คำยืมและคำกริยาในบทความเชิงท่องเที่ยวภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์ Google Translate แล้ว Baidu Translate

แปลคำวิสามานยนามด้วยการทับศัพท์ภาษาอังกฤษควรเลือกใช้ Google Translate ควรตรวจสอบคำยืมจากภาษาอังกฤษที่มีความหมายใกล้เคียงกัน ควรระวังการแปลส่วนขยายกริยา การแปลประโยคความรวมควรปรับคำเชื่อมภาษาจีนให้หลากหลาย การแปลประโยคความซ้อน ควรตรวจการเรียงลำดับ การแปลตกหล่นส่วนขยาย และเลี่ยงการใช้เครื่องมือแปลประโยคความซ้อนที่มีส่วนขยายในภาคแสดง

คำสำคัญ: การแปล, ภาษาจีน, เครื่องมือแปลภาษา, แปล Baidu, แปลกูเกิ้ล

Abstract

The objectives of this research are 1) to analyze the problem of Thai to Chinese translation from the translation tools : Baidu Translate and Google Translate, and 2) to assess the quality of Thai - Chinese translation from those tools. The sample sentences were taken from Thai AirAsia magazines. To find the translation problem, the collected data in forms of words, phrases, and sentences were carefully analyzed. Then the translation principle of Yan Fu and the criteria for translation assessment of Institute of Linguist's (IOL) Diploma in Translation were used to assess the quality of translation. In addition, the questionnaire for evaluating translation quality, which were answered by 20 Chinese lecturers, was employed as a research tool. The research showed the following findings. *First*, the problem of word translation is mostly caused by the inability to use the polysemous words in the correct context. *Second*, the phrase translation problem is the word order, and *third*, the translation problem of compound sentences are the misuse of conjunctions and punctuations, and the wrong word order; while the complex sentence are the problem of modifier order and the misuse of polysemous verbs. Lastly, in terms of translation quality, Google Translate has a good quality; while Baidu Translate requires improvement. The research also suggests that Google Translate is more appropriate than Baidu Translate to transliterate the proper noun. The user should be extremely careful on the use of English borrowing words in Chinese and the verb modifiers. The variety of sentence connectors, the word order, and the missing translation of modifiers all require greater attention in sentence translation. Moreover, the translation tools are ineffective in complex sentences with predicate modifiers.

Keywords: Translation, Chinese, Translation tool, Baidu Translate, Google Translate

unนำ

ปัจจุบันผู้คนนิยมใช้เครื่องมือแปลภาษาที่เปิดให้บริการออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพราะช่วยแปลข้อความได้เป็นจำนวนมากและรวดเร็ว ประหยัดทรัพยากรบุคคลและต้นทุนในการแปล อีกทั้งยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการแปลได้ทั้งระบบ เช่น ช่วยตรวจสอบตัวสะกด ไวยากรณ์ ศัพท์เทคนิค ผนังรัตน์ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา (2548: 225-240) ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของเครื่องมือแปลภาษาว่าเริ่มตั้งแต่ ค.ศ.1933 ได้มีการจดสิทธิบัตรเครื่องมือแปลภาษาเป็นครั้งแรกในประเทศฝรั่งเศสและประเทศรัสเซีย โดยเป็นเครื่องมือแปลภาษาแบบอิงกฎไวยากรณ์ ซึ่งการแปลวิธีนี้ยังคงต้องอาศัยมนุษย์ตรวจสอบแก้ไข ตั้งแต่ ค.ศ.1990 เป็นต้นมาเครื่องมือแปลภาษาได้พัฒนาควบคู่กับอินเทอร์เน็ต บริษัท Google ได้เริ่มเปิดตัว Google Translate เมื่อ ค.ศ.2006 ปัจจุบันรองรับการแปลได้มากกว่า 100 ภาษา ส่วนทาง Baidu ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการค้นหา (search engine) อันดับหนึ่งของประเทศจีนก็มี Baidu Translate ซึ่งได้เริ่มใช้เมื่อ ค.ศ. 2011 ปัจจุบันแปลได้ 28 ภาษา จะเห็นได้ว่า Google Translate เริ่มเปิดให้บริการก่อน Baidu Translate ราว 5 ปี และเริ่มใช้ระบบเดียวกันคือระบบ "Neural Machine Translation" ในช่วงเวลาที่ห่างกันราว 1 ปีครึ่ง Google Translate รองรับการแปลได้หลายภาษามากกว่า Baidu Translate ถึง 3 เท่า ดังนั้นจึงควรศึกษาว่าเครื่องมือแปลทั้งสองมีคุณภาพการแปลที่แตกต่างกันมากน้อยเพียงใด เครื่องมือแปลภาษาทั้งสองชนิดนี้ได้ใช้ระบบ Neural Machine Translation ซึ่งพัฒนามาจากเทคโนโลยี Machine Learning อันเป็นวิธีการทำงานที่อยู่ในกรอบ AI ซึ่งทำให้แปลภาษาได้เป็นธรรมชาติมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าเครื่องมือแปลภาษาจะทำงานได้ดีขึ้น แต่อย่างไรก็ยังไม่สมบูรณ์ การแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลภาษานั้นความถูกต้องแม่นยำยังไม่ดีนัก คำศัพท์ที่แปลได้มีความหมายผิดไปจากที่ต้องการจะสื่อ นอกจากนี้ยังมีการแปลผิดโครงสร้างของไวยากรณ์ และในบางประโยคคิดมาก กระทั่งไม่สามารถเดาได้เลยว่าประโยคต้นทางคืออะไร ปัญหาการแปลดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ใช้เครื่องมือแปลภาษา และชาวไทยที่เรียนภาษาจีน ถ้าแปลภาษาโดยไม่มีการตรวจสอบความถูกต้อง และนำประโยคที่แปลผิดไปใช้ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการสื่อสารเกิดความไม่เข้าใจหรือเข้าใจผิดได้ ส่วนผู้แปลที่ยังไม่เชี่ยวชาญ เมื่อใช้เครื่องมือแปลภาษาที่ไม่มีประสิทธิภาพ โดยไม่มีการตรวจแก้ไขบทแปล ก็จะทำให้งานแปลไม่มีคุณภาพ สุพรรณิ ปันมณี (2555: 271-275) ได้กล่าวไว้ว่าการที่จะได้งานแปลที่สมบูรณ์และมีคุณภาพดีนั้น ย่อมไม่อาจอาศัยเครื่องมือแปลเพียงอย่างเดียวได้ แต่จำเป็นต้องมีมนุษย์เป็นผู้กำกับและตรวจสอบอีกชั้นหนึ่ง และ Wang Lan (2012: 55) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้ใช้เครื่องมือควรมีการจัดการกับข้อความก่อนที่จะนำไปแปลด้วยเครื่องมือแปล และตรวจแก้ไขขัดเกลารายการแปล ซึ่งผู้ที่ทำหน้าที่นี้ควรว่าเครื่องมือแปลมีปัญหาอย่างไร และเครื่องมือแปลใดมีคุณภาพที่ดีหรือควรปรับปรุงคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญและตั้งคำถามการวิจัย ดังนี้

1. Baidu Translate และ Google Translate มีปัญหาอะไรบ้างในการแปลไทย-จีน ทั้งในระดับคำ วลีและประโยค
2. คุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษา Baidu Translate และ Google Translate แตกต่างกันหรือไม่

ผลการวิจัยที่ได้นำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้ใช้เครื่องมือแปลเกี่ยวกับข้อควรระวังในการแปลด้วยเครื่องมือแปลภาษาทั้ง 2 ชนิด เพื่อทำให้งานแปลมีคุณภาพที่ดีขึ้น และเป็นข้อมูลประกอบการเลือกใช้เครื่องมือแปลที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัญหาการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนของ Baidu Translate และ Google Translate
2. เพื่อประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษา Baidu Translate และ Google Translate

สมมติฐานการวิจัย

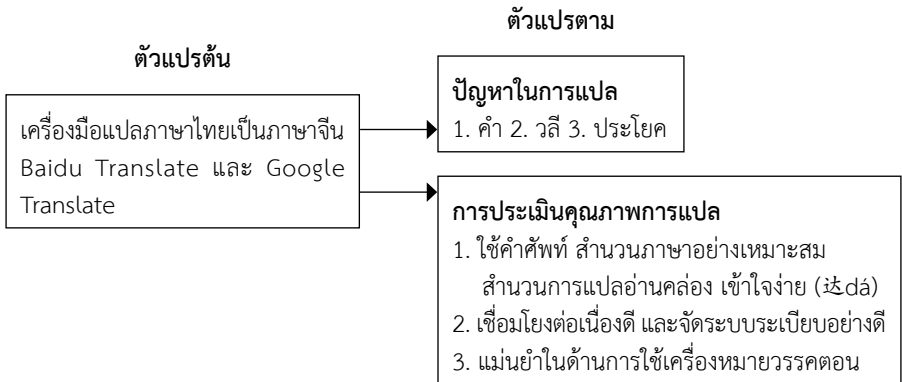
1. เครื่องมือแปลภาษา Baidu Translate และ Google Translate มีปัญหาในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน
2. คุณภาพการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนของ Baidu Translate และ Google Translate แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยนี้มีตัวแปรต้นคือเครื่องมือแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน Baidu Translate และ Google Translate ส่วนตัวแปรตาม มี 2 ด้านคือ ปัญหาในการแปล และการประเมินคุณภาพการแปล ในด้านปัญหาการแปล อ้างอิงจากแนวคิดของสุพรรณิม ปันมณี (2555: 278) ที่ว่าเครื่องมือแปลภาษาจะประสบปัญหาการแปลเมื่อพบ “คำ” ที่คลุมเครือ มีหลายหน้าที่ และหลายความหมาย เครื่องมือต้องสามารถเข้าใจความคลุมเครือทั้งในด้าน “คำและโครงสร้าง” ประกอบกับแนวคิดของ ศศรัทษ์ เพชรเชิดชู (2552: 92-101) ที่กล่าวถึงบทแปลผิดว่าแบ่งออกเป็น การวิเคราะห์โครงสร้างผิด และการแปลศัพท์ สำนวนผิด จากแนวคิดข้างต้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ โดยแบ่งเป็น การแปลคำ วลี และประโยค

ในด้านการประเมินคุณภาพการแปล ผู้วิจัยได้ใช้หลักการแปลของเหยียนฟู (严复) นักทฤษฎีการแปลของจีน โดยเลือกใช้เพียงหลักการข้อเดียวคือในด้านสำนวนการแปลอ่านคล่องเข้าใจง่าย (信达) ไม่นำหลักการแปลของเหยียนฟูข้อที่ 1 ได้แก่ การถอดความหมายถูกต้องตรงตามต้นฉบับ (忠实) มาใช้ เนื่องจากผู้ประเมินเป็นอาจารย์ชาวจีนเจ้าของภาษาซึ่งส่วนใหญ่ไม่รู้ภาษาไทย จึงไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องตรงตามต้นฉบับได้ ส่วนหลักการข้อที่ 3 ได้แก่ สำนวนแปลใช้ภาษาคลาสสิกที่สละสลวย (雅) ไม่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้ เนื่องจากเหมาะสำหรับประเมินงานแปลที่มีความเป็นวรรณศิลป์ ซึ่งเป็นระดับขั้นที่สูงกว่าการใช้เครื่องมือแปลภาษา นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้อ้างอิงเกณฑ์การประเมินบทแปลของ Institute of Linguist's (IOL) Diploma in Translation ซึ่ง Munday (2001, หน้า 30-31) ได้กล่าวถึงมาใช้เป็นแนวทางในการประเมินคุณภาพการแปล ซึ่งได้แก่ บทแปลต้องใช้คำศัพท์ สำนวนภาษาอย่างเหมาะสม มีความ

เชื่อมโยงต่อเนื่องกันดี จัดระบบระเบียบในการแปลอย่างดี และแม่นยำในด้านการใช้เครื่องหมายวรรคตอน กรอบแนวคิดในการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นทวนวรรณกรรม

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็น 1. กรอบแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับปัญหาในการแปลภาษาและปัญหาในการแปลด้วยเครื่องมือแปลภาษา คุณภาพการแปล หลักเกณฑ์และมาตรฐานการประเมินคุณภาพการแปล คำ วลี ประโยค 2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แบ่งเป็นงานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการแปลภาษาไทย-จีน และคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. กรอบแนวคิดและทฤษฎี

1.1 แนวคิดเกี่ยวกับปัญหาในการแปลภาษาและปัญหาในการแปลด้วยเครื่องมือแปลภาษา
วรรณภา แสงอร่ามเรือง (2542: 257) ได้สรุปปัญหาของการแปลไว้ 5 ด้าน คือ 1) ผิดไวยากรณ์ 2) ผิดความหมาย ละเว้นแปลส่วนที่สำคัญ 3) เนื้อความอ่านไม่เข้าใจ ขาดความต่อเนื่อง ลำดับความคิดสับสน 4) ใช้คำหรือสำนวนไม่เหมาะสมกับผู้รับสารหรือวัฒนธรรมปลายทาง 5) ใช้วัจนลีลาที่ไม่เหมาะสม

จากแนวคิดของศศรัักษ์ เพชรเชิดชู (2552: 92-101) ที่แบ่งบทแปลผิดออกเป็นกรณีวิเคราะห์โครงสร้างผิด และการแปลศัพท์ สำนวนผิด แนวคิดของสุพรรณิ ปิ่นมณี (2555: 271-278) ที่ว่าเครื่องมือแปลจะประสบปัญหาเมื่อพบ “คำ” ที่คลุมเครือ สามารถเป็นได้หลายหน้าที่ และมีหลายความหมาย เครื่องมือต้องสามารถเข้าใจความคลุมเครือทั้งในด้าน “คำและโครงสร้าง” จึงจะสามารถแปลได้เช่นเดียวกับที่มนุษย์แปล สอดคล้องกับแนวคิดของ ศศรัักษ์ เพชรเชิดชู ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นวิเคราะห์ปัญหาการแปล โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน คือ คำ วลี และประโยค พิจารณาความถูกต้องในการเลือกใช้คำศัพท์ โดยเน้นศึกษาการแปลคำวิสามานยนามและ

การทับศัพท์ ซึ่งมักเกิดปัญหาการแปลตรงตามตัวอักษรมากเกินไป รวมทั้งศึกษาการแปลตกหล่น ส่วนวลีและประโยคไต่วิเคราะห์ในด้านโครงสร้างและการเรียงลำดับคำ

1.2 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการแปล หลักเกณฑ์และมาตรฐานการประเมินคุณภาพการแปล

ดวงดา สุพล (2541: 37) กล่าวถึงลักษณะของภาษาในงานแปลที่ดีว่าควรมีลักษณะดังนี้ 1) มีความชัดเจน ภาษากระชับ เป็นประโยคสั้น ไม่สลับซับซ้อน ไม่กำกวม 2) มีความเหมาะสม ใช้ลีลาการเขียนสอดคล้องกับลักษณะของเรื่อง 3) ใช้ภาษาที่เรียบง่ายและสัมพันธ์กับความถูกต้องตรงตามต้นฉบับ 4) สมเหตุสมผล

Huxley & Yan Fu (1933: คำนำการแปล) ได้สรุปหลักทฤษฎีมาตรฐานการแปลของเหยียนฟู (严复) นักทฤษฎีการแปลที่มีชื่อเสียงของจีนด้วยคำ 3 คำคือ 信(xìn)、达(dá)、雅(yǎ) ไว้ในคำนำการแปลหนังสือเรื่อง เทียนเหยียนลุ่น (天演论) ซึ่งแปลจาก Evolution and Ethics ของ Huxley ในปี 1898 ดังนี้ “译事三难:信、达、雅。求其信, 已大难矣! 顾信矣, 不达, 虽译, 犹不译也, 则达尚焉。 กนกพร นุ่มทอง (2553: 10-11) ได้แปลข้อความภาษาจีนข้างต้นเป็นภาษาไทยว่า การแปลยากอยู่สามประการคือ ต้องถูกต้อง สื่อความ งามตามแบบแผน การแปลให้ตรงตามต้นฉบับนั้นเดิมก็เป็นเรื่องยากอยู่แล้วแต่หากมุ่งเน้นให้ตรงตามต้นฉบับโดยละเลยการทำให้สำนวนแปลอ่านเข้าใจง่าย ต่อให้แปลออกมาก็เท่ากับมิได้แปล เห็นได้ชัดว่าการสื่อความให้เข้าใจนั้นเป็นเรื่องสำคัญ มาตรฐานการแปลสองข้อแรกของเหยียนฟูคือ ถูกต้องตรงตามต้นฉบับ ในขณะที่เดียวกันก็ไม่มียึดติดกับรูปแบบของต้นฉบับมากเกินไป จนไม่สื่อความ งานเขียนซึ่งมีความลึกซึ้ง หากแปลด้วยภาษาจากก่อนสมัยราชวงศ์ช้านจะแปลสื่อความได้ง่าย หากใช้ภาษาสมัยปัจจุบันใช้กันทั่วไปแปล กลับยากในการสื่อความ Bai Chun (2544: 6-7) กล่าวว่าหลักการแปลที่มีชื่อเสียงมาก และมีอิทธิพลมากที่สุดต่อการแปลในประเทศจีนคือสามหลักการของเหยียนฟู (严复) ได้แก่ 1.การถอดความหมายถูกต้องตรงตามต้นฉบับ (信xìn) 2. สำนวนการแปลอ่านคล่อง เข้าใจง่าย (达dá) 3. สำนวนแปลใช้ภาษาคลาสสิกที่สละสลวย (雅yǎ) ภาษาคลาสสิกที่สละสลวยในที่นี้ เหยียนฟูหมายถึงภาษาเขียนดั้งเดิมสมัยราชวงศ์ช้าน นักวิชาการรุ่นหลังมองว่าในแง่วรรณศิลป์จะไม่เหมาะกับงานแปลทั่วไป จึงตัดทอนและปรับเหลือสองข้อ ได้แก่ 1.ชื่อตรง ลื่นไหล (忠实zhōngshí) 2.ราบรื่น ไม่ขัดเขิน (通顺tōngshùn)

Munday (2001: 30-31) ได้กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินบทแปลของ Institute of Linguist's (IOL) Diploma in Translation ซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังในเรื่องการผลิตนักแปลคุณภาพของประเทศอังกฤษ โดยสุพรรณิ ปันมณี (2555, หน้า 30) ได้แปลหลักเกณฑ์ประเมินบทแปลดังกล่าวไว้ดังนี้ 1) บทแปลต้องมีความแม่นยำในเรื่องเนื้อหา ต้องถ่ายทอดข้อมูลอย่างถูกต้อง แสดงถึงการเข้าใจด้วยบทอย่างถ่องแท้ 2) ต้องใช้คำศัพท์ สำนวนภาษา และลีลาอย่างเหมาะสม 3) ต้องมีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกันดี และจัดระบบระเบียบในการแปลอย่างดี 4) ต้องแม่นยำในด้านเทคนิคการเขียน เครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง

จากการทบทวนแนวคิดในด้านการประเมินคุณภาพการแปล ผู้วิจัยได้ใช้หลักการแปลของเหยียนฟู (严复) โดยเลือกใช้เพียงหลักการข้อเดียวคือในด้านสำนวนการแปลอ่านคล่อง เข้าใจ

ง่าย (込) ซึ่งจะมุ่งเน้นวิเคราะห์ความเหมาะสม และอ่านเข้าใจได้ง่ายในภาษาปลายทาง ซึ่งก็คือภาษาจีนเป็นสำคัญ และยังมีอ้างอิงเกณฑ์การประเมินบทแปลของ Institute of Linguist's (IOL) Diploma in Translation มาประกอบกันเป็นหลักในการประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษา

1.3 แนวคิดเกี่ยวกับคำ วลีและประโยค

คำนาม และคำกริยาเป็นคำหลักสองชนิดที่ใช้สื่อสารเนื้อความสำคัญไปยังผู้รับสาร นววรรณ พันธุมธธา (2525: 4) ให้นิยามของคำนามว่า คือคำที่หมายถึงสิ่งต่าง ๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม แบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือคำนามสามัญ และคำนามวิสามัญ กำชัย ทองหล่อ (2547: 222-225) ให้นิยามคำกริยาไว้ว่าคือ คำที่แสดงอาการของคำนามและสรรพนาม หรือแสดงการกระทำของประธาน แบ่งเป็น สกรรมกริยา อกรรมกริยา วิกตรรถกริยา กริยานุเคราะห์ และกริยาสมาวาလာ

ในด้านแนวคิดเกี่ยวกับวลี อุปกิตศิลปสาร, พระยา (2478: 192) ได้ให้คำจำกัดความของ “วลี” ว่าเป็นคำที่ติดต่อกันตั้งแต่ 2 คำขึ้นไป ซึ่งมีความหมายติดต่อกันเป็นเรื่องเดียวกัน แต่เป็นเพียงส่วนหนึ่งของประโยค และไม่มีเนื้อความครบถ้วนเป็นประโยค อุดม วัชรตมส์ลิขิตต์ (2539: 139 - 140) กล่าวไว้ว่า วลีสำคัญที่ใช้ในภาษาไทยคือ นามวลีและกริยาวลี ด้วยเหตุนี้ในงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษานามวลีและกริยาวลีเป็นหลัก นอกจากนี้ยังได้ศึกษาพบทวลี เนื่องจากคำพบทในภาษาไทยและภาษาจีนมีการวางไว้ในตำแหน่งที่แตกต่างกันในประโยค ทำให้เกิดปัญหาในการแปลได้

แนวคิดเกี่ยวกับประโยค สิวลี ลีศิริวัฒนกุล (2555: 258) ระบุว่าประโยคที่สมบูรณ์มี 2 ภาค คือภาคประธานและภาคแสดง ประโยคที่ไม่สมบูรณ์มีเพียงภาคเดียว และเป็นคำเดียวก็ได้ วิจัยนี้มุ่งศึกษาประโยคสมบูรณ์ ไม่รวมถึงประโยคที่มีคำเดียว

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการแปลภาษาไทย-จีน

นลิน ลีลานิรมล (2554: 84-109) วิจัยเรื่อง ปัญหาในการแปลวรรณกรรมแฟนตาซีจีนเป็นไทย โดยแบ่งปัญหาเป็น ระดับคำ ระดับโครงสร้าง ระดับวัฒนธรรม และการเล่นภาษา โดยพบปัญหาการไม่มีคำเทียบเคียง การหลากคำได้ไม่เท่ากัน คำในภาษาแปลให้ความหมายได้เพียงบางส่วนของต้นฉบับ ส่วนปัญหาระดับโครงสร้างภาษา ที่พบบ่อยคือตำแหน่งของคำขยายซึ่งในภาษาไทยจะวางไว้หลังส่วนที่ขยาย แต่ในภาษาจีนวางไว้ด้านหน้า ปัญหานี้ส่งผลให้เสียรรถรสทางวรรณกรรมได้

กนกพร นุ่มทอง (2563: 89) ศึกษาปัญหาการแปลบทขยายและส่วนเสริมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย โดยแบ่งเป็นการแปลบทขยายนาม บทขยายภาคแสดง และการแปลส่วนเสริม ผลการศึกษาพบว่า การแปลประโยคและส่วนเสริมจะมีความยากในกรณีที่บทขยายซับซ้อน หรือใช้ศัพท์ยาก ในกรณีของส่วนเสริมต้องไม่แปลตรงจากภาษาจีนเพราะทำให้ความหมายคลาดเคลื่อน งานวิจัยนี้ได้เสนอว่าผู้แปลต้องเข้าใจความหมายอย่างแท้จริงที่อยู่เบื้องหลังและ “ผละ” ออกจากโครงสร้างภาษาต้นฉบับ รวมทั้งเรียบเรียงใหม่เป็นภาษาที่สื่อความในฉบับแปล

2.2 งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์

Wang Lan (2012) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพการแปลและข้อจำกัดของการแปลโดยใช้ Google Translate กับการแปลโดยมนุษย์ในการแปลภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีน ในประโยค ความเดียว ความรวม ความซ้อน และย่อหน้า โดยสรุปได้ว่า Google Translate แปลประโยคภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีนที่มีโครงสร้างไวยากรณ์เหมือนกันได้ แต่มีปัญหา 1. การเรียงลำดับคำสับสน 2.การใช้คำผิดความหมาย 3. ปัญหาการแปลคำที่แฝงความหมายเชิงวัฒนธรรม 4. ปัญหาด้านภูมิหลัง

Yang Yamin (2016) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการประเมินคุณภาพงานแปลภาษาจีนเป็นภาษาอังกฤษด้วย 3 โปรแกรม ได้แก่ WorldLingo Google และ Youdao โดยใช้โมเดลการวิเคราะห์ของ John Lehrberger และใช้ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณภาพบทแปลในการบริการงานแปลของประเทศจีนซึ่งประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2548 เป็นมาตรฐานในการวิเคราะห์ ตัวอย่างมีจำนวน 100 ประโยค ผลการวิจัยสรุปได้ว่าเครื่องมือแปลภาษา Google มีคุณภาพการแปลดีกว่า WorldLingo และ Youdao โดยมีประโยคที่ถูกต้องร้อยละ 64 และสัดส่วนประโยคที่ผิดร้อยละ 2.24

จากการศึกษางานวิจัยในฐานข้อมูล China Knowledge Resource Integrated (CNKI) ในช่วง 30 ปีมาี้มีการวิจัยการแปลด้วยเครื่องมือแปลภาษาจีน - อังกฤษประมาณ 50 กว่าเรื่อง แต่การแปลภาษาไทย - จีนนั้นส่วนใหญ่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและคุณภาพการแปลของนักเรียน นักศึกษา หรือนักแปล ในส่วนของการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลนั้นยังไม่พบว่ามีผู้วิจัย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาวิเคราะห์ในหัวข้อนี้

วิธีการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ (Mixed Methods Approach) มีวิธีการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เนื้อหาที่นำมาวิจัยคือประโยคภาษาไทยจำนวน 500 ประโยคจากบทความท่องเที่ยวในนิตยสารไทยแอร์เอเชีย (TravelSixty Thailand) ฉบับเดือนมกราคม-กันยายน พ.ศ. 2560 ซึ่งเป็นนิตยสารสองภาษาที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาจีน มีกองบรรณาธิการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาซึ่งมีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ นิตยสารนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งมีบทบาทสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าจะเป็นการประโยชน์หากศึกษาวิจัยการนำเทคโนโลยีการแปลมาใช้ในการแปลบทความท่องเที่ยวเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยผู้วิจัยแบ่งวิเคราะห์เป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1) การแปลคำ ซึ่งได้ศึกษาวิจัยคำ 3 ชนิดคือ คำวิสามานยนาม คำยืมจากภาษาอังกฤษ และคำกริยา 2) การแปลวลี แบ่งเป็น กริยวลี นามวลี และบุพบทวลี 3) การแปลประโยค ประกอบด้วย การแปลประโยคความรวม และการแปลประโยคความซ้อน

ขอบเขตด้านระยะเวลา การวิจัยนี้ดำเนินการในช่วงระหว่างเดือนตุลาคม 2561 - กันยายน 2562 เป็นระยะเวลา 1 ปี

3. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพการแปลของ Google และ Baidu Translate มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการแปล

3.2 สร้างแบบประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษา ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

3.2.1 กำหนดเกณฑ์การประเมินคุณภาพการแปล แล้วนำมาสร้างแบบประเมินคุณภาพการแปล

3.2.2 นำประโยคภาษาไทยจำนวน 500 ประโยค มาแปลเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปลภาษา Google Translate และ Baidu Translate จำนวนประโยคที่กำหนดอ้างอิงจากงานวิจัยของ Yang Yamin (2016, หน้า 40) ที่ระบุว่าประโยคตัวอย่างที่นำมาใช้ในการวิจัยคุณภาพการแปลควรมีมากถึง 500 ประโยค หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เลือกประโยคตัวอย่างส่วนหนึ่งจาก 500 ประโยคข้างต้น และนำมาสร้างแบบประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษาจำนวน 4 ชุด ชุดละ 45 ข้อ รวม 180 ข้อ จำนวนประโยคตัวอย่างที่กำหนดนี้อ้างอิงจากสมชาย วรภิเกษม สุกุล (2554, หน้า 171) ซึ่งระบุว่า การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้ร้อยละของประชากรที่ต้องการศึกษา (ประชากรในที่นี้หมายถึงประโยคตัวอย่างทั้งหมดที่เก็บรวบรวมได้) หากมีประชากรเป็นหลักร้อย ควรใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อยร้อยละ 25 ดังนั้นประโยคทั้งหมด 500 ประโยค ใช้เป็นประโยคกลุ่มตัวอย่าง 180 ประโยค คิดเป็นร้อยละ 36 แบบประเมินแต่ละชุดประกอบด้วยประโยคที่มีคำวิสามานยนาม คำยืมภาษาอังกฤษ คำกริยา นามวลี กริยาวลี บุพพทวลี ประโยคความรวมและประโยคความซ้อนซึ่งกำหนดเป็นประเด็นที่ศึกษา

3.2.3 หาความเที่ยงตรงในเนื้อหาของแบบประเมินคุณภาพการแปล โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิด้านการแปลภาษาไทย-จีนจำนวน 3 ท่านเป็นผู้ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of consistency : IOC) โดยพิจารณาข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50-1.00 ถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความสอดคล้อง ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ก่อนนำไปให้ผู้ประเมินซึ่งเป็นอาจารย์ชาวจีนในสำนักวิชาจีนวิทยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงจำนวน 20 คนทำการตอบแบบประเมิน

4. เก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์ วิธีการวิจัยและเกณฑ์การประเมินคุณภาพการแปลให้แก่ผู้ที่จะทำการตอบแบบประเมิน

4.2 นำแบบประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลออนไลน์ให้ผู้ประเมิน โดยมีทั้งหมด 4 ชุด ชุดหนึ่งประเมิน 5 คน ผู้ประเมินจะให้คะแนนคุณภาพการแปลประโยคภาษาจีนของเครื่องมือแปลภาษา โดยยึดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

4.3 เก็บรวบรวมแบบประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลออนไลน์จากอาจารย์ชาวจีนทั้ง 20 คน

5. วิเคราะห์ข้อมูล

5.1 นำปัญหาในการแปลแต่ละประโยคมาจัดประเภท และวิเคราะห์ปัญหาในการแปลของเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์ โดยพิจารณาจากหลักไวยากรณ์ไทยและหลักไวยากรณ์จีน รวมทั้งหลักการแปลภาษาไทย-จีน

5.2 นำแบบประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลที่ให้อาจารย์ชาวจีนเป็นผู้ตอบ มาประมวลและสรุปผลในเชิงเปรียบเทียบทั้งความถี่และร้อยละของประโยคแปลที่อ่านคล่อง เข้าใจง่าย และจัดประเภทประโยคแปลที่มีคุณภาพระดับต่าง ๆ

5.3 สรุปและอภิปรายผลการวิจัย ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย แบ่งเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. ผลสรุปปัญหาในการแปล และ 2. สรุปผลการประเมินคุณภาพการแปล

1. ผลสรุปปัญหาในการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วยเครื่องมือแปล Google Translate และ Baidu Translate

1.1 ปัญหาการแปลคำ แบ่งเป็น 3 ด้านคือ 1) คำวิสามานยนาม 2) คำยืมจากภาษาอังกฤษ และ 3) คำกริยา

1) ปัญหาการแปลคำวิสามานยนาม ในการแปลชื่อบุคคลหรือชื่อสถานที่ Baidu Translate มักใช้วิธีการแปลความหมายตรงตัว ซึ่งมีปัญหาการแปลผิดมากกว่า เพราะหลายครั้งที่คำศัพท์ในต้นฉบับเป็นคำหลายความหมาย เครื่องมือแปลจึงเลือกไม่ถูก และแปลเป็นคำอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ส่วน Google Translate ส่วนใหญ่ใช้วิธีการแปลทับศัพท์ จึงมีปัญหาการแปลผิดน้อยกว่า นอกจากนี้ Baidu Translate ยังพบกรณีค้นคำวิสามานยนามภาษาไทยไว้ในบทแปลภาษาจีนโดยไม่แปล ส่วน Google Translate ไม่พบกรณีดังกล่าว และ Baidu Translate ยังมีการแปลตกหล่นบ่อยครั้งด้วย

ตัวอย่าง 1 ต้นฉบับ - (อุทยานแห่งชาติ) ผาแต้ม

B⁴ : 点 国家公园 G : Pha Taem 国家公园 H : PHA TAM 国家公园

คำว่า “ผาแต้ม” Baidu Translate แปลว่า 点 (点 มีความหมายว่า จุดหรือแต้ม คำว่า “ผาแต้ม” จึงเป็นการแปลความหมาย ซึ่งในที่นี้ควรใช้คำที่แปลทับศัพท์จะเหมาะสมกว่าการแปลความหมายตรงตัว)

ตัวอย่าง 2 ต้นฉบับ - เกาะไม้ท่อน

B : (แปลตกหล่น) 鸟 G : 木 鸟 H : Maiton 鸟

Baidu Translate แปลตกหล่นคำวิสามานยนาม ซึ่งเป็นชื่อเกาะ “ไม้ท่อน” ส่วน Google Translate แปลเป็นคำว่า “木 鸟” (เกาะไม้) และนักแปลแปลโดยใช้อักษรภาษาอังกฤษ

⁴ ตัวอย่างประโยคที่นำมาวิเคราะห์จะระบุอักษรภาษาอังกฤษ B ไว้หน้าประโยค หมายถึง แปลด้วย Baidu Translate ระบุอักษรภาษาอังกฤษ G หมายถึง เป็นประโยคที่แปลด้วย Google Translate และระบุอักษรภาษาอังกฤษ H ย่อมาจาก Human ซึ่งหมายถึง มนุษย์เป็นผู้แปล หรือประโยคที่นักแปลของนิตยสารไทยแอร์เอเชียเป็นผู้แปล

ถอดเสียงคำนี้ว่า “Maiton ฝั่ง”

ตารางที่ 1 ความถูกต้องของการแปลคำวิสามานยนาม

ความถูกต้องของการแปล คำวิสามานยนาม	Baidu		Google	
	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
แปลถูกต้อง	22	26.2	54	64.30

จากการวิเคราะห์การแปลคำวิสามานยนาม 84 คำ พบว่า Baidu Translate แปลได้ถูกต้องเพียง ร้อยละ 26.2 ในขณะที่ Google Translate แปลได้ถูกต้อง ร้อยละ 64.3 ซึ่งถูกต้องมากกว่า Baidu Translate เกือบร้อยละ 40

2) ปัญหาการแปลคำยืมจากภาษาอังกฤษ เกิดจากเครื่องมือแปลไม่สามารถเลือกใช้คำที่มีหลายความหมายมาแปลให้ถูกต้องตามบริบทได้ นอกจากนี้ยังมีการแปลตกหล่นซึ่งพบบ่อยครั้งในการแปลด้วย Baidu Translate

ตัวอย่าง 3 ต้นฉบับ - ซิลล์ ๆ

B : 寒冷 G : 冷静

H : 无穷的樂趣

Baidu Translate แปลคำว่า “ซิลล์” ว่า 寒冷 ซึ่งเป็นการเลือกความหมายของคำว่า “chill” ในความหมายว่า “หนาวเย็น” ส่วน Google Translate เลือกแปลคำนี้ด้วยคำว่า 冷静 ซึ่งหมายถึง สงบ นิ่งเฉย แต่ในบริบทที่ถูกต้อง “ซิลล์” มีความหมายว่า สบาย ผ่อนคลาย ซึ่งอาจแปลภาษาจีนได้ว่า 充满无穷的樂趣 หรือ 放松

ตารางที่ 2 ความถูกต้องของการแปลคำยืมจากภาษาอังกฤษ

ความถูกต้องของการแปล	Baidu		Google	
	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
แปลถูกต้อง	25	39.06	35	54.68

จากการวิเคราะห์การแปลคำยืมจากภาษาอังกฤษจำนวน 64 คำ พบว่า Baidu Translate แปลได้ถูกต้องเพียงร้อยละ 39.06 ในขณะที่ Google Translate แปลได้ถูกต้อง ร้อยละ 54.68 สรุปได้ว่า Google Translate แปลคำยืมจากภาษาอังกฤษได้ถูกต้องมากกว่า Baidu Translate ประมาณร้อยละ 20

3) ปัญหาการแปลคำกริยา ส่วนใหญ่เป็นการแปลคำกริยาภาษาไทยที่มีหลายความหมายผิด โดยไม่สามารถตีความจากบริบทได้ว่าต้นฉบับใช้คำกริยานั้นในความหมายใด และ Baidu Translate ยังมีปัญหาการแปลตกหล่นบ่อยครั้งด้วย

ตัวอย่าง 4 ต้นฉบับ - (ถนนคนเดิน) เปิด

B: 打开

G: 开放

H: 开放

ตัวอย่าง 5 ต้นฉบับ - เปิด (เส้นทางการบินใหม่)

B: 主持

G: 推出

H: 开辟

คำกริยา “เปิด” ใช้ได้หลายความหมาย พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ. 2554 (ออนไลน์) ได้ให้ความหมายไว้ว่า 1) ทำให้สิ่งที่ปิดอยู่เผยออก เช่น เปิดประตู และ 2) ทำให้เครื่องยนตกลไกทำงาน เช่น เปิดพัดลม ทั้ง 2 ความหมายตรงกับภาษาจีนว่า 打开 และยังใช้ในความหมายว่า ทำพิธีเป็นประเพณีเพื่อดำเนินกิจการหรือให้ใช้ได้ เช่น เปิดร้านใหม่ เปิดถนน ตรงกับคำว่า 开辟 หรือ 推出 จากตัวอย่างที่ 4 และ 5 คำกริยา “เปิด” เมื่อใช้กับประธานที่เป็น “ถนนคนเดิน” หมายถึงการประเดิมเพื่อให้ดำเนินกิจการงานหรือให้ใช้ได้ โดยถนนคนเดินเป็นพื้นที่เปิด ไม่มีประตูปิดกั้นไว้ ใช้คำกริยา 开放 ซึ่งแปลว่า เปิดให้เดินเข้าไปใช้พื้นที่หรือเปิดให้บริการ จึงจะถูกต้อง ส่วน 打开 ใช้คู่กับประธานที่เป็นห้องหรืออาคารที่มีประตูปิดไว้ จะเห็นว่าคำกริยา 开放 และ 打开 มีบริบทการใช้ที่เฉพาะเจาะจงกว่าคำว่า “เปิด” ในภาษาไทย “เปิดเส้นทางการบิน” ในตัวอย่างที่ 5 มีความหมายว่า “เริ่มเปิดให้บริการ” ตรงกับคำว่า 开辟 แต่เครื่องมือแปลเลือกใช้คำไม่ถูกต้อง โดย Google ใช้คำว่า 推出 (เปิดตัวสินค้าใหม่) ส่วน Baidu ใช้คำว่า 主持 (เปิดงาน)

ตารางที่ 3 ความถูกต้องของการแปลคำกริยา

ความถูกต้องของการแปลคำกริยา	Baidu		Google	
	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ	ความถี่ (ครั้ง)	ร้อยละ
แปลถูกต้อง	58	48.33	53	44.54

เมื่อวิเคราะห์จากสถิติ สามารถสรุปได้ว่า Baidu Translate มีปัญหาในการแปลคำวิสามานยนาม และคำยืมจากภาษาอังกฤษมากกว่า Google Translate ส่วนการแปลคำกริยา Google Translate มีปัญหาการแปลผิดมากกว่า Baidu Translate เล็กน้อย สัดส่วนการแปลคำกริยาผิดของเครื่องมือแปลทั้งสองยังมีมากถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนคำทั้งหมดที่นำมาวิเคราะห์ และยังพบว่า Baidu Translate มีปัญหาการแปลคำศัพท์ตกหล่นบ่อยครั้งกว่า Google Translate

1.2) ปัญหาการแปลวลี แบ่งเป็น 3 ด้านคือ 1) นามวลี 2) กริยาวลี และ 3) บุพบทวลี

1) ปัญหาการแปลนามวลี ส่วนใหญ่เป็นด้านการเรียงลำดับคำ เนื่องจากนามวลีที่มีส่วนขยายในภาษาจีนและภาษาไทยมีการเรียงลำดับคำที่แตกต่างกัน ทำให้เครื่องมือแปลทั้ง Baidu Translate และ Google Translate ต่างก็มีปัญหาการเรียงลำดับคำในการแปลนามวลีที่มีส่วนขยายที่ซับซ้อน ซึ่งใช้วิธีการแปลตรงตัวตามลำดับคำในภาษาไทย นำคำหลักไว้ข้างหน้าส่วนขยาย ทำให้ประโยคแปลผิดหลักไวยากรณ์จีน อย่างไรก็ตาม Google Translate จะพบปัญหานี้น้อยกว่า Baidu Translate ในด้านการแปลตกหล่น ทั้ง Baidu Translate และ Google Translate มีการแปลนามวลีตกหล่นในบางครั้งด้วย

ตัวอย่าง 6 ต้นฉบับ - (ตึก) เก้าแบบซิโน-โปรตุเกสสีสันสดใส

B: 古老建筑葡萄牙色彩鲜艳美丽的

G: 以前被称为中葡, 这座色彩斑斓的古城

H: 融合了中国古典元素与葡萄牙的风格

ในภาษาไทย ตึกเก้าแบบซิโน-โปรตุเกสสีสันสดใสเป็นประโยคที่มีคำนามหลักคือ คำว่า “ตึก” และมีส่วนขยายสองส่วน คือ “เก้า” (ลักษณะ) และ “แบบซิโน-โปรตุเกส” (ลักษณะ) และมีภาคแสดงคือสีสันสดใส หากจะแปลเป็นภาษาจีนที่ถูกต้อง จะต้องแปลงเป็นนามวลีในภาษาจีน และนำส่วนขยายวางไว้หน้าคำนามหลัก

2) ปัญหาการแปลกริยาวิลี ในการแปลกริยาวิลี Google Translate พบปัญหาในการเรียงลำดับคำของกริยาวิลีที่มีส่วนขยาย ซึ่งมีการแปลผิดโดยนำส่วนขยายวางไว้หลังคำกริยาตามลำดับคำในภาษาไทย ทำให้ประโยคแปลผิดหลักไวยากรณ์จีน ส่วน Baidu Translate พบปัญหาการแปลทดท่อนคำวิเศษณ์ เช่น คำว่า “รีบ” ซึ่งเป็นส่วนขยายในกริยาวิลี

ตัวอย่าง 7 ต้นฉบับ - ก็ต้องรีบไปก่อนที่สายลมหนาวจะหายไป

B: 去在寒冷的风消失

G: 在寒风消散之前去 (冬季沙滩) 匆匆忙忙

H: 都要赶在寒风消散之前去

“รีบ” ตรงกับคำวิเศษณ์ “赶” ซึ่งการวางตำแหน่งของคำวิเศษณ์ในภาษาจีนวางไว้หน้าคำกริยาหลักของประโยค โดยถือว่าเป็นส่วนขยายกริยา Google Translate เลือกใช้คำศัพท์ผิด โดยใช้คำคุณศัพท์คำว่า “匆匆忙忙” และวางลำดับคำไว้ท้ายสุดของประโยคซึ่งผิดหลักไวยากรณ์จีน ในขณะที่ Baidu Translate แปลทดท่อนคำว่า “รีบ”

3) ปัญหาการแปลบุพบทวิลี จากการศึกษาวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำบุพบท 7 คำ ได้แก่ บน ที่ ใน จาก ตั้งแต่ เมื่อ ตาม ได้ข้อสรุปว่าปัญหาการแปลที่พบเป็นปัญหาการเรียงลำดับคำ ดังนี้

ปัญหาเรียงลำดับคำของวลีที่มีการละคำบุพบท เมื่อต้นฉบับภาษาไทยเป็นประโยคที่ละบุพบท “ที่” Baidu Translate วางบุพบทวิลีไว้หลังภาคแสดงซึ่งผิดไวยากรณ์จีน ที่ถูกต้องนั้นควรวางไว้ในตำแหน่งหน้าภาคแสดงของประโยค

ตัวอย่าง 8 ต้นฉบับ - ซ้อปิ้งถนนคนเดิน

B: 购物步行街

G: 步行街购物

H: 畅游步行街, 欢乐买买买

ในประโยคภาษาไทย “ซ้อปิ้ง (ที่) ถนนคนเดิน” ละคำบุพบท “ที่” ประโยคที่ถูกต้องสามารถแปลได้ว่า 在步行街购物 (บุพบท + สถานที่ + กริยา) แต่ Baidu Translate แปลประโยคนี้นำคำกริยา 购物 (ซ้อปิ้ง) วางไว้หน้าคำบอกสถานที่ ซึ่งไม่สอดคล้องตามหลักไวยากรณ์จีน

ปัญหาการเรียงลำดับคำของบุพบทวิลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ใน” Baidu Translate มีปัญหาการนำคำนามที่เป็นชื่อสถานที่ซึ่งเป็นกรรมในบุพบทวิลีมาเป็นประธานของประโยคแทน

ทำให้ความหมายคลาดเคลื่อน และเมื่อพบพวลี “ใน+สถานที่” หมายเหตุคำนาม Baidu Translate แปลโดยนำสถานที่ว่างไว้ท้ายประโยค แทนที่จะวางหน้าคำนามที่ถูกขยาย

ตัวอย่าง 9 ต้นฉบับ - (แหล่งช้อปปิ้งชื่อดังและมีขนาดใหญ่ที่สุด) ในหลวงพระบาง

B: (最著名的大型购物、) 琅勃拉邦

G: 琅勃拉邦(最大和最受欢迎的购物中心。)

H: 琅勃拉邦(最大的购物中心,)

ปัญหาการเรียงลำดับคำของพวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “จาก” Baidu Translate มีปัญหาการแปล โดยที่นำสถานที่ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้น มาเป็นจุดหมายปลายทาง ทำให้ในประโยค แปลกลายเป็นประโยคที่ไม่ระบุจุดเริ่มต้น

ตัวอย่าง 10 ต้นฉบับ - ตลอดทางเดินจากทางเข้าจนถึงสระมรกต

B: 一路走到翡翠池入口

G: 从入口到翡翠池

H: 从入口处到翡翠池

ปัญหาการเรียงลำดับคำของพวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “ตั้งแต่” Baidu Translate สลับตำแหน่งระหว่าง พุพบท “ตั้งแต่” และคำกริยา โดยทั่วไปแล้วในภาษาไทยคำกริยาจะวางไว้หน้าพวลี “ตั้งแต่” ที่ตามด้วยคำบอกเวลา เมื่อแปลเป็นภาษาจีนการเรียงลำดับคำจะแตกต่างกัน โดยคำกริยาต้องวางไว้หลังพวลีบอกเวลา บางครั้ง Baidu Translate แปลโดยละคำพุพบท “ตั้งแต่” และวางคำกริยาไว้หน้าคำบอกเวลา นอกจากนี้ยังมีการเรียงลำดับคำพุพบท “ตั้งแต่” แล้วตามด้วยคำกริยา และคำบอกเวลาซึ่งล้นผิดหลักไวยากรณ์จีน

ตัวอย่าง 11 ต้นฉบับ - (เปิดขาย) ตั้งแต่สาย ๆ จนถึงห้าทุ่ม

B: 每天从市场(销售)到晚上十一点。

G: 每天(แปลตกหล่น)都(营业)至深夜。

H: 每天从上午一直(开放)到晚上十一点。

ปัญหาการเรียงลำดับคำของพวลีที่ขึ้นต้นด้วยคำว่า “เมื่อ” และ “ตาม” Baidu Translate วางพวลีบอกเวลาไว้ท้ายประโยคเหมือนกับต้นฉบับภาษาไทย แทนที่จะวางไว้ต้นประโยคหรือหน้าภาคแสดงให้ถูกหลักไวยากรณ์จีน

ตัวอย่าง 12 ต้นฉบับ - (เพิ่งเปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่หมด ๆ) เมื่อปลายปีที่แล้ว

B: (刚刚开设了一个新的旅游景点。)去年年底。

G: 最近在去年年底(成为新的旅游景点。)

H: 2016 年年末, (这里被开发成为最新的旅游景点。)

ตัวอย่าง 13 ต้นฉบับ - (ปั่นจักรยานไป) ตามเส้นทางเลียบโขง

ฉบับแปล

B: (骑自行车)沿着湄公河

G: 沿着湄公河骑车去

H: 沿途

สรุปได้ว่าเครื่องมือแปลภาษามีปัญหาในด้านการเรียงลำดับคำในวลี โดยเฉพาะ บัพพทวลีที่มีการละคำบัพพท “ที่” และบัพพทวลีที่ขึ้นต้นด้วย “ใน” “จาก” “ตั้งแต่” “เมื่อ” “ตาม” และยังมีปัญหาการแปลทกล่นบัพพทวลีที่ขึ้นต้นด้วย “บน” และ “สำหรับ” โดย Baidu Translate มีปัญหาการแปลมากกว่า Google Translate

1.3) ปัญหาการแปลประโยค

1) ปัญหาการแปลประโยคความรวม สามารถสรุปได้ 6 ประเด็น คือ 1. ปัญหาการใช้คำเชื่อม มีการใช้คำเชื่อมซ้ำเติม ไม่หลากหลาย แปลคำเชื่อมทกล่น และใช้คำเชื่อมโดยไม่จำเป็น 2. ปัญหาการใช้เครื่องหมายวรรคตอน ได้แก่ การใช้ไม่ถูกต้อง และทกล่น 3. ปัญหาการเรียงลำดับในประโยคความรวมที่บอกเหตุและผลที่ใช้ 因为 (เพราะ) เชื่อม มีการใช้อनुประโยคแสดงผลลัพท์มาก่อนอนุประโยคที่แสดงสาเหตุตามหลักการเรียงลำดับในประโยคภาษาไทย โดยไม่ได้ปรับเปลี่ยนลำดับให้สอดคล้องกับไวยากรณ์จีน 4. ปัญหาประโยคแปลขาดประธานในประโยค 5. ปัญหาการตัดแบ่งคำในประโยคแปล และ 6. ปัญหาประโยคแปลขาดคำช่วย 着 เชื่อมในประโยคภาษาจีนที่มีคำกริยาหลักสองคำขึ้นไป

สรุปได้ว่าการแปลระดับประโยค Baidu Translate มีปัญหามากกว่า Google Translate หากวิเคราะห์ปัญหาการแปลประโยคความรวมแยกตามประเภทของประโยค สามารถสรุปรายละเอียดได้ดังนี้

ประโยคความรวมที่บอกความขัดแย้ง มีคำเชื่อม แต่ แต่ว่า แม้ว่า...แต่ เครื่องมือแปลภาษาออนไลน์ทั้งสองชนิดจะแปลคำว่า “แต่” เป็นคำว่า 但 ทุกครั้ง แม้ว่าบางประโยคในภาษาจีนไม่จำเป็นต้องใช้คำเชื่อม 但 เสมอไป อาจละคำเชื่อมหรือใช้คำอื่นได้ เช่น คำว่า 却 เครื่องมือแปลไม่มีการใช้คำเชื่อมที่หลากหลาย และมีปัญหาในการเลือกใช้เครื่องหมายวรรคตอนเชื่อมประโยคชนิดนี้ Baidu Translate ไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอน ส่วน Google Translate ใช้เครื่องหมาย “。” ซึ่งไม่ถูกต้อง ควรใช้เครื่องหมายจุลภาค “，” คั่นระหว่างอนุประโยคทั้งสองแทน

ประโยคความรวมที่บอกเหตุและผล มีคำเชื่อม เพราะ เพราะ ว่า เนื่องจาก... ดังนั้น จึง Baidu Translate มีปัญหาการแปลคำว่า “เพราะ (ว่า)” ด้วยคำว่า 因为 เท่านั้น ไม่ใช้คำเชื่อมที่หลากหลาย ในขณะที่ Google Translate ยังใช้คำเชื่อมอื่น เช่น 由于 ปัญหาประการที่สองของ Baidu Translate ก็คือแปลเป็นประโยคภาษาจีนที่ใช้คำเชื่อม 因为 (เพราะ) โดยเรียงลำดับจากอนุประโยคแสดงผลลัพท์มาก่อนอนุประโยคที่แสดงสาเหตุ ตามหลักการเรียงลำดับในประโยคภาษาไทย ไม่ได้ปรับเปลี่ยนลำดับให้สอดคล้องกับไวยากรณ์จีน ในขณะที่ Google Translate มีการปรับเปลี่ยนลำดับเพื่อความ โดยนำอนุประโยคแสดงสาเหตุวางไว้ก่อนหน้าอนุประโยคที่แสดงผลลัพท์ได้อย่างถูกต้อง

ตัวอย่าง 14 ดนฉบับ - ทำผลผลิตได้ไม่ดีเท่าสายพันธุ์อะราบิก้าเพราะสภาพภูมิประเทศไม่เอื้ออำนวย

B: 尽管产量不如拉比卡品种，但因地形不利

G: 由于地形不利，不会产生与阿拉伯咖啡种类一样好的产品。

H: 这里的地形并不适合这一品种的种植。之后这里改种阿拉比卡咖啡。

ประโยคความรวมที่บอกเวลา มีคำเชื่อม *ก่อน ก่อนที่ เมื่อ ตอนที่* Baidu Translate มีปัญหาการแปลตกหล่นคำบุพบทบอกเวลา คำว่า “ก่อน” (之前) และการแปลคำเชื่อม “เมื่อ” Baidu Translate ใช้บุพบท 当 แต่มีปัญหาแปลตกหล่นคำว่า 的时候 (เมื่อ ตอนที่) หรือ 时期 (ยุค สมัย)

ตัวอย่าง 15 ต้นฉบับ - แต่ก่อนกลับเข้าที่พักก็แวะไหว้พระขอพรเพื่อความเป็นสิริมงคลกับชีวิตก่อนเริ่มวัน

B: 但回到民宿 (แปลตกหล่น) 来祝福好运就开始一天的生活

G: 在返回避难所之前, 我会在白天开始之前向生命中的祝福祝福。

H: 回到旅店之前, 前往寺庙进行参拜祈福。

ประโยคความรวมที่บอกเงื่อนไข มีคำเชื่อม *ถ้า...ก็ หาก ถ้าหากว่า* เครื่องมือแปลทั้งสองชนิดมีปัญหาแปลตกหล่นเครื่องหมายวรรคตอน “,” ที่คั่นกลางระหว่างอนุประโยคทั้งสอง และในกรณีที่มีการละประธานในประโยค Baidu Translate มีปัญหาประโยคแปลขาดประธาน เพราะไม่สามารถเพิ่มคำซึ่งเป็นประธานของประโยคเข้าไปโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ประโยคซึ่งละคำเชื่อม *ถ้า...ก็... เมื่อ* นำไปแปลด้วยเครื่องมือแปลก็ไม่สามารถแปลได้ถูกต้อง มักมีปัญหาขาดคำเชื่อม “ก็” (就) ทั้งที่ในภาษาจีนคำเชื่อม 如果....., 就..... มักจะใช้คู่กันเสมอ แต่หากในประโยคต้นฉบับภาษาไทย ไม่มีคำว่า “ก็” เชื่อม เครื่องมือแปลก็จะไม่ใช่คำว่า 就 ในประโยคแปล จึงทำให้ภาษาแปลไม่เป็นธรรมชาติ

ตัวอย่าง 16 ต้นฉบับ - แต่ถ้ามาช่วงหน้าฝน (คุณ) ก็จะได้สัมผัสกับความชุ่มฉ่ำและความงามของธรรมชาติรอบ ๆ

B: 如果是雨季, 多汗, (ขาดประธาน) 体验身边大自然的美。

G: 如果你在雨季来临, 你会体验周围的自然的郁郁葱葱和美丽。

H: 而雨季来临之时, 你能够体验到绿树成荫的美丽自然景观。

ประโยคความรวมที่บอกความให้เลือกเอา ใช้คำเชื่อม *หรือ หรือไม่ก็* Baidu Translate มีปัญหาการแปลตกหล่นและแปลโดยวางลำดับคำเชื่อม “或 (หรือ)” ผิดตำแหน่งและในบางประโยค Google Translate ใช้เครื่องหมาย “。” วางไว้หน้า “或” ซึ่งไม่ถูกต้อง

ประโยคความรวมที่บอกจุดมุ่งหมาย มีคำเชื่อม *เพื่อ เพื่อที่* ภาษาจีนจะใช้โครงสร้าง “为 (เพื่อ).....而作 (จึงทำ)” (ทำ...เพื่อ...) เครื่องมือแปลไม่สามารถแปลเป็นโครงสร้างที่ถูกต้องได้ แต่แปลเป็นโครงสร้างกริยาและกรรมแทน

ประโยคความรวมที่บอกความคล้ายตาม ใช้คำเชื่อม *ก็...ด้วย ทั้ง... ทั้ง และยัง... ด้วย* พบปัญหา 2 ประเด็น ประการแรกคือถ้าต้นฉบับไม่มีคำเชื่อม Baidu Translate มีปัญหาด้านการตัดแบ่งคำในประโยค โดยนำอนุประโยคที่สองกระจายไปอยู่ในอนุประโยคแรก และอนุประโยคที่ 3 ทำให้ประโยคสับสน ประการที่สอง คือ Baidu Translate แปลคำว่า “และยัง ก็ ” ด้วยคำว่า 和 และ 也 เท่านั้น ไม่มีการใช้คำเชื่อมที่หลากหลาย ในขณะที่ Google Translate ยังใช้คำเชื่อมอื่น ๆ เช่น คำว่า 并 และ 以及

ประโยคความรวมที่มีคำช่วย 着 เชื่อมกริยา 2 หน่วยที่เรียงต่อกัน ในภาษาจีนต้องมีคำช่วย 着 วางไว้ตรงกลางระหว่างกริยาทั้ง 2 แต่ Baidu Translate แปลโดยไม่มีคำช่วยคั่นกลางซึ่งผิดหลักไวยากรณ์จีน

2) ปัญหาการแปลประโยคความซ้อน ซึ่งเป็นประโยคที่มีประโยคขยายในหน่วยประธานหรือกรรม Baidu Translate ส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียงลำดับส่วนขยายและส่วนที่ถูกขยาย โดยนำส่วนขยายวางไว้ในตำแหน่งหลังประธานตามแบบโครงสร้างประโยคภาษาไทย และยังมี การแปลเครื่องหมายวรรคตอนตกหล่นในประโยคที่ใช้วิธีแปลแยกประโยคความซ้อนให้กลายเป็นประโยคความเดียวสองประโยค ส่วน Google Translate มีการแปลตกหล่นประโยคขยายที่อยู่ในประโยคความซ้อนบางประโยค และมีการแปลแยกเป็นประโยคความเดียวสองประโยค โดยไม่ใช้คำเชื่อม ส่วนปัญหาที่พบในการแปลประโยคความซ้อนที่มีส่วนขยายในภาคแสดง ซึ่งมีกริยา “รู้สึกลัว นึกว่า ถือว่า รับรองว่า สันนิษฐานว่า” ส่วนใหญ่เป็นปัญหาการเลือกใช้คำกริยาที่ไม่ถูกต้องมาแปล โดยเฉพาะคำกริยาที่มีหลายความหมายและความหมายใกล้เคียงกัน

ตัวอย่าง 17 ต้นฉบับ - ชาวชุมชนจึงเริ่มเปิดบ้านต้อนรับนักท่องเที่ยวที่อยากชิมกาแฟที่พวกเขาปลูกด้วยใจ

B: 社区居民开放, 游客开始想他们种植咖啡的心。

G: 社区开始欢迎那些想品尝他们心中种植的咖啡的游客。

H: 象山现在已对想要品尝本地咖啡的游客全面开放啦。

ประโยคตัวอย่างข้างต้นเป็นประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในหน่วยกรรม Baidu Translate แปลตรงตัวและยึดติดการเรียงลำดับของประโยคต้นฉบับมากเกินไป โดยไม่มีการปรับเปลี่ยนลำดับคำให้ถูกต้องตามไวยากรณ์ของภาษาปลายทาง ส่วน Google Translate เรียงลำดับได้ถูกต้องตามไวยากรณ์จีน ถึงแม้จะมีเลือกใช้คำผิดเล็กน้อย

ตัวอย่าง 18 ต้นฉบับ - รับรองว่าดินเนอร์วันนี้จะพิเศษกว่าวันไหน ๆ เลยทีเดียว

B: 那天晚餐特别保证任何。

G: 那晚餐比以往任何时候都要特别。

H: 这顿特别的晚餐一定会给你留下美妙的感觉, 让你久久难以忘怀。

ประโยคตัวอย่างข้างต้นเป็นประโยคความซ้อนที่มีประโยคขยายในภาคแสดง Baidu Translate แปลคำว่า “รับรองว่า” ด้วยคำกริยา 保证 ซึ่งประธานของกริยานี้ต้องเป็นบุคคล ไม่ใช่สิ่งของหรือเรื่องราว ประธานของประโยคนี้คือคำว่า “ดินเนอร์” เมื่อนำมาใช้กับกริยา 保证 จึงทำให้เป็นภาษาจีนที่ผิดไวยากรณ์และเป็นประโยคที่ไม่สมบูรณ์ ส่วน Google Translate แปลคำว่า “รับรองว่า” เป็น 一定会 (อย่างแน่นอน) ซึ่งความหมายถูกต้องและประโยคสมบูรณ์ตามไวยากรณ์

ตัวอย่าง 19 ต้นฉบับ - จากหลักฐานซากสัตว์ทะเลดึกดำบรรพ์ที่ขุดพบก็สันนิษฐานได้ว่าพื้นที่ภาคอีสานและอุบลราชธานีนั้นเคยจมอยู่ใต้ทะเลมาก่อน

B: 海洋动物化石证据出土。它假定, 在东北地区已经沉入海底。

G: 原始海洋哺乳动物遗骸的证据。据推测, 东部和乌汶已被淹没在海底。

H : 据考古学家推测，过去泰国东北部以及乌汶府曾是一片大海，

ในการแปลคำว่า “สันนิษฐานว่า” Baidu Translate แปลผิดโดยใช้คำว่า 假定 (สมมุติ) ซึ่งเป็นการคาดเดาโดยไม่มีหลักฐานทางวิทยาศาสตร์มายืนยัน ในขณะที่ Google Translate แปลได้ถูกต้องว่า 推测

2. สรุปผลการประเมินคุณภาพการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนด้วย Google Translate และ Baidu Translate

จากผลการประเมินคุณภาพการแปลของเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์โดยผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นอาจารย์ชาวจีนจำนวน 20 คน พบว่าการแปลของ Baidu Translate มีคุณภาพควรปรับปรุง ประโยคที่แปลด้วย Baidu Translate มีคุณภาพการแปลในระดับดีจำนวนน้อยมาก เพียงร้อยละ 3.89 ในขณะที่มีประโยคที่มีคุณภาพการแปลอยู่ในระดับควรปรับปรุงมากถึงร้อยละ 49.44 ของประโยคแปลทั้งหมด ส่วน Google Translate มีประโยคที่แปลได้คุณภาพระดับดี คิดเป็นร้อยละ 30 สูงกว่า Baidu Translate มากพอสมควร และมีเพียงร้อยละ 10 เท่านั้นที่มีคุณภาพระดับควรปรับปรุง โดยแบ่งประเภทได้ดังต่อไปนี้

2.1 ประเภทของการแปลคำที่เครื่องมือแปลภาษาแปลได้คุณภาพดี

คำวิสามานยนามที่ Google Translate แปลได้คุณภาพดี ได้แก่ การแปลชื่อบุคคล ภาษาไทยโดยวิธีใช้อักษรภาษาอังกฤษถอดเสียงอ่าน การแปลชื่อบุคคลที่ทับศัพท์ภาษาอังกฤษ และการแปลชื่อสถานที่โดยใช้อักษรภาษาอังกฤษถอดเสียงอ่านภาษาไทย

2.2 ประเภทของการแปลคำที่เครื่องมือแปลภาษาควรปรับปรุงคุณภาพการแปล

คำวิสามานยนามที่ Baidu Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปล ได้แก่ การแปลชื่อสถานที่โดยใช้วิธีการแปลความหมายตรงตัว การแปลคำศัพท์ที่เป็นชื่อที่ไม่มีมีความหมายหรือความหมายเฉพาะตกลง ส่วนคำยืมภาษาอังกฤษที่ Baidu Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปล ได้แก่ การแปลคำยืมภาษาอังกฤษที่มีหลายความหมายผิด การแปลคำยืมภาษาอังกฤษตกลง คำยืมภาษาอังกฤษที่ Google Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปล ได้แก่ การแปลคำยืมภาษาอังกฤษที่มีหลายความหมายผิด คำกริยาที่ Baidu Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปล ได้แก่ การแปลคำกริยาที่มีหลายความหมายผิด และการแปลคำกริยาตกลง คำกริยาที่ Google Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปลคือ การแปลกริยาที่มีหลายความหมายผิด

2.3 ประเภทของวลีที่เครื่องมือแปลภาษาแปลแปลได้คุณภาพดี

บุพบทวลีที่ Baidu Translate และ Google Translate แปลได้คุณภาพดี ได้แก่ บุพบทวลีที่นำหน้าด้วย บน ที่ ใน แปลโดยวางบุพบทไว้หน้าคำนามและวางคำบอกตำแหน่งทิศทางไว้หลังคำนามได้อย่างถูกต้อง

2.4 ประเภทของวลีที่เครื่องมือแปลภาษาแปลควรปรับปรุงคุณภาพการแปล

นามวลีที่ Baidu Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปลคือ การเรียงลำดับคำในการแปลนามวลีที่มีส่วนขยาย และการแปลนามวลีตกลง นามวลีที่ Google Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปลคือ การแปลนามวลีตกลง กริยาวลีที่ Baidu Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปล คือ การแปลส่วนขยายของกริยาวลีตกลง บุพบทวลีที่ Baidu

Translate ควรปรับปรุงคุณภาพการแปล ได้แก่ การเรียงลำดับคำของบุพบทวลีที่มีการละคำบุพบท โดยวางไว้หลังภาคแสดง การนำคำนามที่เป็นชื่อสถานที่ซึ่งทำหน้าที่เป็นกรรมในบุพบทวลีที่นำหน้าด้วย “ใน” มาเป็นประธานของประโยค การนำสถานที่ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นมาเป็นจุดหมายปลายทาง ในบุพบทวลีที่นำหน้าด้วย “จาก” การสลับตำแหน่งระหว่างบุพบท “ตั้งแต่” กับภาคแสดง โดยวาง คำบุพบทไว้หลังภาคแสดง การแปลบุพบทวลีที่นำหน้าด้วย “เมื่อ” โดยวางไว้ท้ายสุดของประโยค การแปลบุพบทวลีที่นำหน้าด้วย “ตาม” โดยวางไว้หลังภาคแสดง และการแปลบุพบทวลีที่ทกล่น

ตารางที่ 4 ประเภทของประโยคที่เครื่องมือแปลภาษาแปลได้คุณภาพระดับดี

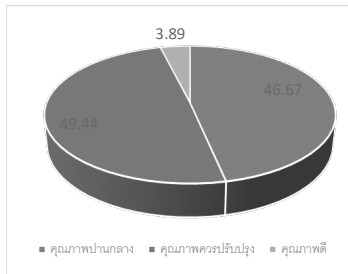
ประโยคที่ Baidu Translate แปลได้ คุณภาพระดับดี 4 ประเภท	ประโยคที่ Google Translate แปลได้ คุณภาพระดับดี 6 ประเภท
1) ประโยคแปลที่มีคำวิสามานยนาม (ศัพท์ เฉพาะ เช่น ชื่อสถานที่) ใช้วิธีแปลด้วยตัวอักษรจีน	1) ประโยคแปลเลือกใช้คำศัพท์และโครงสร้าง ประโยคตรงกับบริบทของภาษาไทย
2) ประโยคแปลที่มีคำศัพท์ครบถ้วน ไม่ตกหล่น	2) ประโยคแปลที่มีคำยืมจากภาษาอังกฤษใช้วิธีการทับศัพท์ด้วยอักษรจีน
3) ประโยคแปลที่เลือกใช้คำศัพท์ที่มีความหมาย ความหมายหรือคำที่มีความหมายใกล้เคียง กันได้ถูกต้องตรงกับหลักการใช้ภาษาจีน	3) ประโยคแปลที่ใช้คำเชื่อมที่เหมาะสม ทำให้ ประโยคมีตรรกะที่ชัดเจน
4) ประโยคที่แปลจากโครงสร้าง “ไม่ได้มีแค่ ...แต่ยัง ... Baidu Translate เลือกใช้ คำเชื่อม 不仅.....而且..... ในภาษาจีนได้ อย่างถูกต้อง	4) ประโยคแปลที่มุ่งเน้นความเข้าใจของผู้รับ สารเป็นหลัก ไม่ได้มุ่งรักษาโครงสร้างหรือ รูปแบบของภาษาต้นฉบับอย่างเคร่งครัด และ ไม่ได้แปลตรงตัวทุกคำ
	5) ประโยคแปลที่มีการเรียงลำดับคำถูกต้อง ตามหลักไวยากรณ์ของภาษาจีนซึ่งเป็นภาษา ปลายทาง
	6) ประโยคแปลที่สั้นกระชับ ไม่ใช้คำซ้ำซ้อน ฟุ่มเฟือย

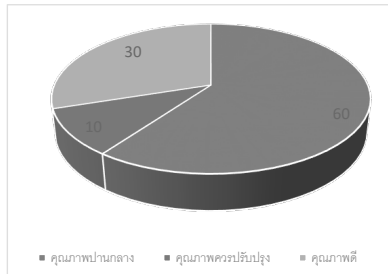
ตารางที่ 5 ประเภทของประโยคที่เครื่องมือแปลภาษาแปลได้คุณภาพระดับควรปรับปรุง

ประโยคที่ Baidu Translate แปลได้ คุณภาพระดับควรปรับปรุง	ประโยคที่ Google Translate แปลได้ คุณภาพระดับควรปรับปรุง
1) ประโยคแปลไม่สมบูรณ์ แปลไม่จบประโยค มีส่วนที่ขาดหายไปจนทำให้ไม่สามารถสื่อใจความหลักได้	1) ประโยคความรวมที่มีเนื้อความคล้ายตามกัน ซึ่งลงคำเชื่อม ถ้า...ก็...
2) ประโยคแปลที่ใช้คำศัพท์ผิดความหมาย	
3) ประโยคแปลที่เรียงลำดับคำไม่ถูก ไวยากรณ์จีน	

สัดส่วนของประโยคที่มีคุณภาพระดับต่าง ๆ ที่แปลด้วยเครื่องมือแปล Baidu Translate และ Google Translate ดังแสดงในภาพที่ 2 และภาพที่ 3

ภาพที่ 2 คุณภาพการแปลของ Baidu Translate ตามสถิติจำนวนประโยค

ภาพที่ 3 คุณภาพการแปลของ Google Translate ตามสถิติจำนวนประโยค

อภิปรายผลการวิจัย

ปัญหาในการแปลระดับคำของเครื่องมือแปลภาษาออนไลน์ที่พบในงานวิจัยนี้คือ ทั้งคำยืมภาษาอังกฤษและคำกริยาล้วนมีปัญหาการแปลซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากคำที่มีหลายความหมาย โดยที่เครื่องมือแปลภาษาไม่สามารถแยกแยะและเลือกใช้ความหมายที่ถูกต้องตรงตามบริบทได้ สอดคล้องกับข้อสรุปของศรัภักษ์ เพชรเชิดชู (2552: 93) ที่ว่าการแปลคำศัพท์ส่วนหนึ่งที่ผิดพลาดมักเกิดจากคำที่มีความคล้ายกัน และคำหลายความหมาย ปัญหาด้านคำ มักเกิดจากการแปลตรงตามตัวอักษรมากเกินไป การแปลคำที่ทับศัพท์หรือวิสามานยนามแบบตรงตัว ทั้งที่ภาษาไทยมีคำที่บัญญัติไว้แล้ว และยังสอดคล้องกับสุพรรณิ ปินมณี (2555: 271) ที่ระบุว่าเครื่องมือแปลจะประสบปัญหาในการแปลเมื่อพบคำที่มีหลายความหมาย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang Lan (2012: 53) ที่ระบุว่าเครื่องมือแปลจะมีปัญหาการแปลคำศัพท์ผิด อันเกิดจากความคลุมเครือของคำศัพท์

ในภาษาต้นฉบับ ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่มีหลายความหมาย

ปัญหาในการแปลวลีในงานวิจัยนี้มีข้อสรุปว่าเครื่องมือแปลภาษามีปัญหาการเรียงลำดับคำในวลี ทั้งนามวลีที่มีส่วนขยาย กริยาวลีและบุพบทวลี โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากเครื่องมือแปลภาษาแปลตรงตัวตามลำดับคำในภาษาไทย ไม่ได้สลับลำดับคำให้ถูกต้องตามลำดับคำในภาษาจีน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang Lan (2012: 53) ที่ได้ศึกษาปัญหาการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาจีนของ Google Translate และสรุปไว้ว่าเครื่องมือแปลมีปัญหาในการเรียงลำดับคำ โดยแปลตามลำดับคำในต้นฉบับภาษาอังกฤษ และไม่สามารถปรับเปลี่ยนลำดับคำให้ถูกต้องตามโครงสร้างของภาษาจีน และสอดคล้องกับของศรัทษ์ เพชรเจตชู (2552: 92-101) ที่ว่าบทแปลที่ไม่เหมาะสมนั้น มีปัญหาด้านโครงสร้างซึ่งเกิดจากการไม่ปรับโครงสร้างและรูปแบบให้เหมาะสมกับลักษณะภาษาไทย

ปัญหาการแปลประโยคของเครื่องมือแปลภาษาที่พบมากในงานวิจัยนี้คือในประโยคความรวมมีปัญหาการใช้คำเชื่อม ปัญหาการเรียงลำดับในประโยคบอกเหตุและผล ส่วนในประโยคความซ้อน ส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียงลำดับส่วนขยายและส่วนที่ถูกละทิ้ง และปัญหาการเลือกใช้คำกริยาผิดในประโยคความซ้อนที่มีส่วนขยายในภาคแสดง สอดคล้องกับศรัทษ์ เพชรเจตชู (2552: 92-101) ที่ระบุว่าปัญหาด้านโครงสร้าง มักพบปัญหาการวางตำแหน่งของหน่วยขยายกริยาในประโยคการเรียงลำดับของประโยคบอกเหตุและผล และสอดคล้องกับ นลินี ลีลาณิรมล (2554: 84-109) ที่ว่าภาษาไทยและภาษาจีนมีลำดับคำในประโยคต่างกัน ที่เห็นได้ชัดเจนและพบได้บ่อยที่สุดคือตำแหน่งของคำขยาย

จากปัญหาการแปลที่พบในประโยคตัวอย่างที่นำมาวิเคราะห์ในงานวิจัยนี้ ทั้งในระดับคำ ระดับวลีและระดับประโยค สอดคล้องกับสมมุติฐานงานวิจัยที่ว่าการใช้เครื่องมือแปลภาษาออนไลน์แปลภาษาไทยเป็นภาษาจีนมีปัญหาในการแปล

ผลการวิจัยในด้านคุณภาพของเครื่องมือแปลภาษาของงานวิจัยนี้ สรุปได้ว่า การแปลของ Baidu Translate มีคุณภาพควรปรับปรุง ประโยคที่แปลด้วย Baidu Translate มีคุณภาพการแปลในระดับที่จำนวนน้อย ในขณะที่มีประโยคที่มีคุณภาพการแปลอยู่ในระดับควรปรับปรุงมีจำนวนมาก ส่วน Google Translate มีประโยคที่แปลได้คุณภาพระดับดี จำนวนมากกว่า Baidu Translate และมีประโยคแปลที่มีคุณภาพระดับควรปรับปรุงค่อนข้างน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Yang Yamin (2016: 30-31) ที่ว่าเครื่องมือแปลภาษา Google มีคุณภาพการแปลดีเมื่อเปรียบเทียบกับเครื่องมือแปลอื่น ๆ อย่าง Worldlingo และ Youdao ลักษณะของประโยคแปลที่มีคุณภาพดีนั้นสอดคล้องกับหลักการแปลของเหยียนฟู (严复) ในด้านสำนวนการแปลอ่านคล่องเข้าใจง่ายในภาษาปลายทาง (达dǎ) และยิ่งสอดคล้องกับเกณฑ์การประเมินบทแปลของ Institute of Linguist's (IOL) Diploma in Translation ของประเทศอังกฤษได้แก่ บทแปลต้องใช้คำศัพท์สำนวนภาษาอย่างเหมาะสม มีความเชื่อมโยงต่อเนื่องกันดี จัดระบบระเบียบในการแปลอย่างดี รวมทั้งเป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับ ดวงตา สุพล (2541: 37) ที่กล่าวถึงลักษณะของภาษาในงานแปลที่ดีว่า ต้องเป็นภาษาที่กระชับ ชัดเจน สมเหตุสมผล สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การประเมินงานแปลของวรรณ แสงอร่ามเรือง (2542: 257) ที่ว่า ให้คำนึงถึงหลักไวยากรณ์ การใช้คำศัพท์

สำนวนให้เหมาะกับผู้รับสาร รวมถึงการเรียงลำดับเนื้อความหรือความคิด และตรงกับแนวคิดของ ศศรัทช์ เพชรเชิดชู (2552: 92-101) ซึ่งกล่าวถึงการพิจารณาการแปลจากด้านคำ และด้าน โครงสร้าง โดยในด้านคำควรระวังปัญหาแปลตรงตามตัวอักษรมากเกินไป การแปลคำทับศัพท์หรือ วิสามานยนามแบบตรงตัว ทั้งที่ภาษาไทยมีคำที่บัญญัติไว้แล้ว ในด้านโครงสร้าง ระวังปัญหาการ ไม่ปรับโครงสร้างและรูปแบบให้เหมาะสมกับโครงสร้างและลักษณะภาษาปลายทาง เช่น การวาง ตำแหน่งของหน่วยขยายกริยาในประโยค การเรียงลำดับของประโยคบอกเหตุและผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ มีดังนี้

1.1) การแปลระดับคำ

1) การแปลคำวิสามานยนาม ซึ่งเป็นชื่อบุคคลและชื่อสถานที่ Google Translate แปลทับศัพท์เป็นภาษาอังกฤษได้ดีกว่า Baidu Translate ดังนั้นในกรณีที่ต้องการแปลคำ วิสามานยนามด้วยการแปลทับศัพท์ภาษาอังกฤษจึงควรเลือกใช้ Google Translate ช่วยแปล ส่วน กรณีที่บุคคล หรือสถานที่นั้นมีชื่อภาษาจีนที่ใช้และเป็นที่ยอมรับอย่างแพร่หลาย ควรเลือกใช้ Baidu Translate ซึ่งแปลชื่อภาษาจีนโดยใช้อักษรจีน

ข้อควรระวัง บางครั้ง Google Translate แปลทับศัพท์ภาษาอังกฤษคำนามที่ใช้ เรียกหน้าบุคคลเพื่อแสดงความสุภาพ เช่น คำว่า “คุณ” แปลว่า Khun ต้องปรับแก้เป็น 先生 (คุณ ใช้สำหรับเรียกผู้ชาย) หรือ 女士 (คุณ ใช้สำหรับเรียกผู้หญิง)

Baidu Translate มีการแปลชื่อบุคคลที่ทับศัพท์ภาษาอังกฤษหรือชื่อสถานที่ที่ไม่ ได้ ทำให้คำศัพท์คำนั้นขาดหายไปจากบทแปล หรือมีการคงคำศัพท์ภาษาไทยไว้ในบทแปลภาษา จีน ดังนั้นหากในต้นฉบับมีคำวิสามานยนามควรให้นักแปลเป็นผู้แปล แต่ถ้าหากใช้เครื่องมือช่วย แปลต้องมีการตรวจทานเพื่อป้องกันการแปลตกหล่น

2) การแปลคำยืมจากภาษาอังกฤษทั้ง Google Translate และ Baidu Translate นั้นมีสถิติการแปลคำยืมจากภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะการแปลคำที่มีหลายความหมายได้ถูกต้อง น้อยมาก

ข้อเสนอแนะคือ ผู้ที่ใช้เครื่องมือแปลภาษาควรตรวจสอบความหมายของคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันในประโยคภาษาจีนที่แปลออกมาได้ว่าถูกต้องตรงตามบริบทการใช้คำหรือไม่ และผู้แปลควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบแปลด้วยการปรับแก้ไขบทแปลที่แปลจากเครื่องมือแปลภาษาให้ถูกต้อง เพราะปัจจุบันเครื่องมือแปลเหล่านี้มีระบบอัจฉริยะที่เรียนรู้การแปลที่ถูกต้องได้จากสถิติการแก้ไขของผู้ใช้ที่ปรับแก้ไขให้ และจดจำไว้ในระบบ เพื่อแปลให้ถูกต้องยิ่งขึ้นใน ครั้งต่อไป

3) การแปลคำกริยา สัดส่วนการแปลคำกริยาผิดของเครื่องมือแปลทั้งสอง ยังมีมากถึงครึ่งหนึ่งของทั้งหมด

ข้อเสนอแนะในการแปลคำกริยามีเช่นเดียวกับข้อเสนอแนะของการแปลคำยืมจาก ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ผู้แปลควรตรวจทานความสอดคล้องระหว่างกริยาและประธานหรือกรรม

ในประโยค และปรับเปลี่ยนกริยาให้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทของประโยคนั้น โดยเฉพาะคำกริยาที่มีหลายความหมายหรือกริยาพ้องรูป พ้องเสียง ต่าง ๆ ในภาษาไทยและภาษาจีน โดยผู้ตรวจทานบทแปลภาษาจีนควรเป็นผู้เชี่ยวชาญทั้งภาษาไทยและภาษาจีน มีคลังคำศัพท์ภาษาจีนที่หลากหลาย และแยกแยะความแตกต่างของวิธีการใช้คำกริยาภาษาจีนที่มีความหมายใกล้เคียงกันได้

1.2) การแปลวลี

1) การแปลนามวลีที่มีส่วนขยายควรเลือกใช้เครื่องมือแปล Google Translate เพราะมีการเรียงลำดับส่วนขยายได้ถูกต้องตามไวยากรณ์จีนมากกว่า Baidu Translate นามวลีที่มีส่วนขยายซับซ้อนควรมีการปรับให้เป็นประโยคที่สั้น กระชับและชัดเจนก่อนนำไปเข้าเครื่องมือแปล หรือให้นักแปลเป็นผู้แปล ไม่ควรใช้เครื่องมือแปล

2) การแปลกริยาลี หากใช้ Google Translate ควรระมัดระวังการวางตำแหน่งของส่วนขยายกริยาในประโยคภาษาจีนที่แปล ซึ่งอาจวางผิดตำแหน่ง ควรปรับแก้ไขให้ถูกต้องโดยนำมาวางไว้หน้าภาคแสดง หากใช้ Baidu Translate ควรตรวจสอบว่ามีการแปลคำขยายกริยาตกหล่นหรือไม่ การแปลประโยคที่มีบุพบทวลีที่ละคำเชื่อม “ที่” และ บุพบทวลีที่ขึ้นต้นด้วย “ใน จาก ตั้งแต่ เมื่อ ตาม” ควรเลือกใช้เครื่องมือแปล Google Translate ถ้าใช้ Baidu Translate แปลควรตรวจสอบปรับแก้ลำดับคำในประโยคให้ถูกต้อง เพราะ Baidu Translate มักจะนำคำบุพบทวางไว้หลังภาคแสดง จึงต้องปรับให้คำบุพบทนำมาวางไว้หน้าภาคแสดงให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ภาษาจีน

1.3) การแปลระดับประโยค

1) การแปลประโยคความรวม หากใช้ Baidu Translate ในการแปลควรปรับเปลี่ยนคำเชื่อมภาษาจีนให้มีความหลากหลายตามความเหมาะสม เช่น ในประโยคความรวมบอกความขัดแย้ง คำเชื่อม “แต่” สามารถใช้คำว่า 但、但是、却、然而 เป็นต้น

ประโยคความรวมบอกความคล้ายตาม เลือกใช้ 和、也、并、并且、以及 (และ) เป็นต้น ประโยคความรวมที่บอกเวลา หากแปลด้วย Baidu Translate ควรตรวจสอบว่ามีการแปลตกหล่นคำว่า “之前” (ก่อน) หรือคำว่า “的时候 (เมื่อ)” หรือไม่ หากแปลตกหล่นก็ให้เพิ่มคำเข้าไปให้ถูกต้อง

ประโยคความรวมที่บอกเงื่อนไข ถ้าต้นฉบับภาษาไทยละคำเชื่อม ถ้า (หาก) ...ก็ ... ให้เพิ่มคำเชื่อมเข้าไปในประโยคภาษาไทยก่อนแปลเป็นภาษาจีน เพราะเครื่องมือแปลไม่สามารถแปลประโยคความรวมที่บอกเงื่อนไขซึ่งมีการละคำเชื่อมได้ และหากในภาษาไทยไม่มีคำเชื่อม “ก็” ควรเติมเข้าไปในภาษาไทยก่อนนำไปแปล หรือเมื่อแปลเป็นภาษาจีนแล้วควรเติมคำว่า “就” ในอนุประโยคแสดงผลลัพธ์ของประโยคความรวมที่บอกเงื่อนไข

ประโยคความรวมที่บอกความให้เลือกเอา ถ้าใช้ Baidu Translate ต้องตรวจสอบว่า มีการแปลตกหล่นและวางลำดับคำเชื่อม “或 (หรือ)” ผิดตำแหน่งหรือไม่ ถ้าใช้ Google Translate จะต้องตรวจสอบประโยคแปลภาษาจีนว่าข้างหน้าคำเชื่อม 或 (หรือ) ต้องไม่มีเครื่องหมายจบประโยค “。” หรือเครื่องหมายจุลภาค “，” ถ้ามีให้ตัดออก

ประโยคความรวมที่บอกจุดมุ่งหมายในการทำบางสิ่ง ซึ่งตรงกับโครงสร้างประโยคภาษาจีน “为 (เพื่อ).....而作 (จึงทำ)” (ทำ...เพื่อ...) ไม่ควรใช้เครื่องมือแปลภาษา เพราะไม่สามารถแปลเป็นโครงสร้างที่ถูกต้องได้

ประโยคความรวมที่มีคำเชื่อม 着 เชื่อมหน่วยกริยา 2 หน่วยที่เรียงต่อกัน ไม่ควรใช้เครื่องมือแปล หากใช้เครื่องมือแปลต้องเติมคำเชื่อม 着 เชื่อมระหว่างหน่วยกริยา 2 หน่วยที่เรียงต่อกันด้วย

2) การแปลประโยคความซ้อน ถ้าใช้ Baidu Translate แปลประโยคความซ้อน ควรตรวจสอบความถูกต้องของการเรียงลำดับส่วนขยายและส่วนที่ถูกขยาย และตรวจสอบการใช้เครื่องหมายวรรคตอนให้ถูกต้อง ถ้าใช้ Google Translate แปลประโยคความซ้อน ควรตรวจสอบว่ามีการแปลตกหล่นส่วนขยายในประโยคความซ้อนหรือไม่ หากแปลตกหล่นต้องแปลเพิ่มเข้าไป ควรหลีกเลี่ยงการใช้เครื่องมือแปลภาษาในการแปลประโยคความซ้อนที่มีส่วนขยายในภาคแสดง ซึ่งมีกริยา “รู้สึก ว่า นึกว่า ถือว่า รับรองว่า สันนิษฐานว่า” เพราะเครื่องมือแปล โดยเฉพาะ Baidu Translate มักจะไม่สามารถแยกแยะและเลือกใช้คำให้ตรงกับบริบทที่ถูกต้องได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1) งานวิจัยนี้ศึกษาปัญหาการแปลของเครื่องมือแปลภาษาในภาพกว้าง ไม่ได้เจาะลึกการแปลในประเด็นเฉพาะ เช่น การแปลคำบอกกาล การแปลคำที่มีความหมายแฝงเชิงวัฒนธรรม เช่น สำนวน สุภาษิต ดังนั้นในอนาคตจึงอาจมีการศึกษาหัวข้อดังกล่าว

2.2) ในการทำวิจัยครั้งต่อไปควรเลือกประโยคตัวอย่างจากแหล่งข้อมูลหลายแหล่งเพื่อให้ได้จำนวนประโยคมากพอที่จะนำมาวิเคราะห์แนวโน้มการแปลได้ เนื่องจากการใช้แหล่งข้อมูลทางภาษาเพียงแหล่งเดียวมีข้อจำกัด ทำให้ไม่พบประโยคตัวอย่างบางประเภทหรือมีตัวอย่างน้อยเกินไป เช่น ประโยคตัวอย่างของการแปลกริยาลี

รายการอ้างอิง

- กนกพร นุ่มทอง. (2553). **ตำราการแปลภาษาไทยเป็นภาษาจีน**. กรุงเทพฯ: สถาบันขงจื๊อ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กนกพร นุ่มทอง. (2563). การศึกษาปัญหาการแปลบทขยายและส่วนเสริมจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย. **วารสารภาษาและภาษาศาสตร์**. 38(2), 89-105.
- กำชัย ทองหล่อ. (2547). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- ดวงตา สุพล. (2541). **ทฤษฎีและกลวิธีการแปล**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นลิน ลีลานิมล. (2554). การศึกษาปัญหาในการแปลวรรณกรรมแฟนตาซีจีนเป็นไทย. **วารสารจีนศึกษา มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์**. 4(4), 84-111.
- นวรรรณ พันธุมธธา. (2525). **ไวยากรณ์ไทย**. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- มณิรัตน์ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา (2548). **การแปล: หลักการและการวิเคราะห์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วรรณภา แสงอร่ามเรือง. (2542). **ทฤษฎีและหลักการแปล**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศรัภักษ์ เพชรเชิดชู. (2552). **การแปลจีน-ไทยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิวลี ลีศิริวัฒนกุล. (2555). **สรุปเข้มภาษาไทย ป.5**. กรุงเทพฯ: แม็คเอ็ดดูเคชั่น.
- สุพรรณณี ปิ่นมณี. (2555). **แปลผิด แปลถูก คัมภีร์การแปลยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมชาย วรกิจเกษมสกุล. (2554). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**.
อุดรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อุดม วโรตม์สิขิตติ์. (2539). **ไวยากรณ์ไทยในภาษาศาสตร์**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุปกิตศิลปสาร, พระยา. (2478). **หลักภาษาไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- Bai Chun. (2544). **การแปลภาษาจีน 1** (เอกสารประกอบการสอน). คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- Baidu Baike. (2561). **Baidu Translate**. Retrieved from <https://baike.baidu.com/item/Baidu Translate>.
- Huxley, T. H., Yan Fu. (1933). **Evolution and Ethics**. Beijing: The Commercial Press.
- Munday, J. (2001). **Introducing Translation Studies: Theories and Applications**. London: Routledge.
- Techsauce Team. (2561). **เจาะลึกการทำงานของ 'Neural Machine Translation' เทคโนโลยีล่าสุดที่ Google Translate ใช้โดยเลียนแบบระบบคิดจากสมองมนุษย์**. สืบค้น 20 ธันวาคม 2561, จาก <https://techsauce.co/news/google-translate-neural-machine-learning>.
- Wang Lan. (2012). **Comparative Evaluation on the Quality of Online Machine Translation Systems with Product Manuals** (Master's Thesis). Xi'an Polytechnic University.
- Wikipedia. (2561). **Google Translate**. Retrieved from https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Translate.
- Yang Yamin. (2016). **Finding an Effective and Efficient Way of English-Chinese Translation by Comparing and Analyzing between HT and MT** (Master's Thesis). Yangzhou University.